[1]क्रान्तम्[A]-विक्रान्तः-क्रान्तवान्, क्रमितः, चिक्रमिषितः-चिक्रंसितः, चङ्क्रमितः-तवान्;

क्रमः, [2]नक्रः, [3]त्रिविक्रमः, क्रमः, चिक्रमिषुः-चिक्रंसुः, चिक्रमयिषुः, चङ्क्रमः-[4] चङ्क्रमणः[B];

[5]क्रमितव्यम्, क्रमयितव्यम्, चिक्रमिषितव्यम्-चिक्रंसितव्यम्, चङ्क्रमितव्यम्;

क्रमणीयम्, क्रमणीयम्, चिक्रमिषणीयम्-चिक्रंसनीयम्, चङ्क्रमणीयम्;

[6]क्रम्यम्, क्रम्यम्, चिक्रमिष्यम्-चिक्रंस्यम्, चङ्क्रम्यम्;

ईषत्क्रमः-दुष्क्रमः-सुक्रमः; — —

क्रम्यमाणः, क्रम्यमाणः, प्रचिक्रंस्यमानः, चङ्क्रम्यमाणः;

क्रमः, विक्रमः-पराक्रमः-उपक्रमः-सङ्क्रमः, क्रमः, चिक्रमिषः-चिक्रंसः, चङ्क्रमः;

क्रमितुम्, [C]सङ्क्रमितुम्[7], चिक्रमिषितुम्-चिक्रंसितुम्, चङ्क्रमितुम्;

---

1. उदित्त्वेन क्त्वायामिड्विकल्पात्, 'यस्य विभाषा' (7-2-15) इति निष्ठाया इण्णिषेधः। दीर्घः।
2. न क्रामतीति **नक्रः**=ग्राहः। 'अन्येष्वपि दृश्यते' (3-2-101) इत्यत्र '**अपि**' ग्रहणं सर्वोपाधिव्यभिचारार्थम्। तेन, धात्वन्तरादपि डप्रत्ययो भवति—इति व्याख्यानात् डप्रत्ययः। नञ्समासः। 'नभ्राण्णपान्नवेदानासत्यानमुचिनकुलनखनपुंसकनक्षत्रनक्रनाकेषु प्रकृत्या' (6-3-75) इति निपातनान्नञो लोपो न।
3. त्रीणि—जगन्ति क्राम्यतीति **त्रिविक्रमः**। पचाद्यच् (3-1-134)। परमात्मा विष्णुरुच्यते। त्रयो विक्रमाः यस्येति वा **त्रिविक्रमः**। 'आनन्दो नन्दनो नन्दः सत्यधर्मा **त्रिविक्रमः**।' इति **भगवन्नामसहस्रे**।
4. 'जुचङ्क्रम्यदन्द्रम्य—' (3-2-150) इत्यादिना ताच्छीलिको युच्। पौनःपुन्येन गमनकर्ता **चङ्क्रमणः**।
5. '**क्रमेः** कर्तरि—' (वा. 7-2-36) इतीण्णिषेधवार्तिके '**कर्तरि**' इत्युक्तत्वात् भावकर्मणोर्विषये इड् भवत्येव, तव्यदादीनां कर्त्रर्थकत्वाभावात्।
6. 'पोरदुपधात्' (3-1-98) इति यत्।
7. 'कालसमयवेलासु तुमुन्' (3-3-167) इति तुमुन्।

A. 'क्षणेन क्षीण**विक्रान्ताः** कपिनाऽनेषत क्षयम्॥' भ. का. 9-22.

B. 'कपि**श्चङ्क्रमणो**ऽद्यापि नासौ भवति गर्धनः।' भ. का. 7-16.

C. 'अपि प्रसन्नेन महर्षिणा त्वं सम्यग् विनीयानुमतो गृहाय।
कालो ह्ययं **सङ्क्रमितुं** द्वितीयं सर्वोपकारक्षममाश्रमं ते॥' **रघुवंशे** 5-10.